

HINDAMISE KORD

Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasium
Tõnismägi 14 õppekoht

Hindamise põhimõtted

1. Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Tõnismägi 14 õppekoha (edaspidi: *kooli*) hindamise korra eesmärk on selgitada miks, kuidas ja milliseid hindeid pannakse õpilasele Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumis, mis on nende tähendus, kuidas toimub järelevastamine ja millistel tingimustel toimub gümnaasiumi lõpetamine.
2. Õpilase teadmiste ja oskuste hindamise aluseks on Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (PGS; RT I, 16.06.2016, 8) ja Gümnaasiumi riiklik õppekava (GRÕK; RT I, 29.08.2014, 21). Kooli õppekavas selgitatakse terviklikult nii seadusest tulenevaid hindamist puudutavaid kui kooli õppekava kokkuleppeid, mis täpsustavad või täiendavad riiklikke nõudeid.
3. Kool lähtub õppetöö korraldamisel, sh hindamisel kooli põhieesmärgist, milleks on pakkuda võimalust omandada heatasemeline üldkeskharidus õppija individuaalset arengut toetavas koolikeskkonnas.
4. Koolis toimub õpilase õpitulemuste hindamine selleks, et
 - 1) Anda kõigile osapooltele (õpilane, õpetaja, vanem, kool) infot selle kohta, kuidas edeneb õpilase õppimine võrreldes riikliku ja kooli õppekava eesmärkide ning õpilase enda stardipositsiooniga konkreetsel kursusel.
 - 2) Anda erinevas vormis tagasiside (hinne, sõnaline tagasiside) ja refleksiooni kaudu õpilasele (ja teistele osapooltele) pilt tema teadmistest ja oskustest kursuse alguses arengust kursuse läbimisel ja õppimise tulemustest kursuse lõpus.
 - 3) Suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul.
 - 4) Anda alus kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
5. Kool lähtub õppetöö, sh hindamise korraldamisel ja elluviimisel järgmistest põhimõtetest:
 - 1) Koolis toimuva õppetöö eesmärk on, et õpilane saavutab riiklikust ja kooli õppekavast tulenevad õpitulemused ja et kõik olulised osapooled on teadlikud tema saavutuse tasemest.
 - 2) Seda, kas õpilane on kursuse materjali omandanud, hindab ja tagasisidestab õpetaja kursuse sisule ja metoodikale ning õppekava eesmärkidele kõige sobivamal viisil kursuse kestel ja lõpus. Kontrolli sobivama viisi valib õpetaja
 - 3) Õpilase hindamine on individuaalne ning mõeldud näitama tema teadmiste ja oskuste taset hindamise hetkel, toetama tema arengut ja soovi õppida ja edasi õppida. Hinne ei ole karistus puudumise või halva käitumise eest.
 - 4) Õpilane sooritab tema teadmiste, oskuste ja vilumuste tõendamiseks vajalikud õpiülesanded (nt kontrolltööd) õigeaegselt, järelevastamine toimub erandkorras.

Hinded

6. Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi Tõnismägi 14 õppekohas kasutatakse Gümnaasiumi riikliku õppekava põhikursuste hindamisel järgmist hindamisskeemi:

- 1) A+ (hiilgav) - tulemused on *paremad* kui parimad õppekavas eeldatud õpitulemused.
- 2) A (suurepärane) - tulemused vastavad täielikult õppekavas eeldatud õpitulemustele või ületavad neid.
- 3) B (väga hea) - tulemused vastavad suures osas õppekavas eeldatud õpitulemustele.
- 4) C (hea) - tulemused vastavad üldiselt õppekavas eeldatud õpitulemustele. Õpilase töös võib esineda puudujääke, kuid ei esine põhimõttelisi vigu.
- 5) D (rahuldav) - tulemused vastavad osaliselt õppekavas eeldatud õpitulemustele, kuid võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada, ilma et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisega edasisel õppimisel.
- 6) E (nõrk) - tulemused on piisavad, et edasi õppida või kooli lõpetada, kuid hakkama saamisega edasisel õppimisel võib esineda raskusi.
- 7) F (läbi kukkunud) - õpilane ei ole saavutanud eeldatavaid õpitulemusi või tema saavutatud tulemustes esineb olulisi ja/või põhimõttelisi puudusi.

Hindega "F" võib hinnata õpilase tööd ka siis, kui selle teostamise viis ei vasta õpetaja poolt antud tööjuhendile või töö tegemisel kasutatakse ebaausaid võtteid, nt mahakirjutamine, plagiaat vm. Sellisel juhul on tegemist kodukorra rikkumisega ning õpilasele võidakse rakendada kodukorra rikkumisel õpilasele rakendatavaid mõjutusmeetmeid (sh õpilase kooli nimekirjast välja arvamine).

7. Koolis võib valikkursuste hindamisel kasutada mitteeristavat hindamisskeemi:

- 1) AR (Arvestatud) - õpilane on saavutanud kursuse läbimiseks eeldatavad õpitulemused piisavalt kuni täielikult ehk tema tulemused vastavad eelmises punktis toodud hinnete A-F kirjeldusele.
- 2) MA (Mittearvestatud) - õpilane ei ole saavutanud eeldatavaid õpitulemusi või tema saavutatud tulemustes esineb olulisi ja/või põhimõttelisi puudusi.
Hindega "F" võib hinnata õpilase tööd ka siis, kui selle teostamise viis ei vasta õpetaja poolt antud tööjuhendile või töö tegemisel kasutatakse ebaausaid võtteid, nt mahakirjutamine, plagiaat vm.
- 3) Kui õpitulemuste hindamisel (nt kontrolltöös) kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega "A" hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega "B" 80-89%, hindega "C" 70-79%, hindega "D" 60-69%, hindega "E" - 50-59%, hindega "F" 0-49%, hindega "AR" 50-100% ja "MA" 0-49%. Kui õpilane on saavutanud 100% või enam võimalikust punktide arvust, võib õpetaja teda hinnata hindega „A+“.

8. Koolis kasutatava hindamisskeemi viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted on järgmised:

Koolis kasutatav hinne	Teisendus viiepallisüsteemi
A (suurepärane), A+ (hiilgav)	5 (väga hea)
B (väga hea)	4 (hea)
C (hea)	4 (hea)
D (rahuldav)	3 (rahuldav)
E (nõrk)	3 (rahuldav)
F (läbi kukkunud)	2 (puudulik)

Kursusehinne

9. Kursusehinne on kõige olulisem hinne, sest see on kooli õppekava läbimise arvestuslik alus. Õpilasel peab kooli lõpetamiseks olema vähemalt 96 kursusehinnet, sealhulgas kõigi gümnaasiumi riikliku õppekava kohustuslike põhikursuste ning kooli õppekava järgsete kohustuslike kursuste kursusehinded.
10. Kursusehinne on kokkuvõttev hinne, millega hinnatakse, kuivõrd on õpilane omandanud kursuse eesmärgiks olnud õpitulemused. Kursusehinne võib panna ühe kursust kokkuvõtva õpiülesande lahendamise põhjal saadud hinne või läbi terve kursuse kestva arengu kaardistamise ja hindamise tulemusena.
11. Kursusehinne aluseks olevad õpitulemused ja ainekursuse hindamise metoodika on kirjas kursuse ainekaardil ja õpetaja tutvustab neid kursuse alguses. Kursuse hindamise metoodikat võib kursuse kestel korrigeerida õpetaja ja õppegrupi omavahelisel kokkuleppel. Vastava kokkuleppe sõlmimisel arutatakse see enne rakendamist kooli õppejuhiga läbi.
12. Iga kursus lõpeb kursusehindega. Õpetaja kannab kursusehinne õppeinfosüsteemi kooli üldtööplaanis määratud ajaks, aga mitte hiljem kui 20 koolipäeva pärast kursuse lõppemist. Kui õpetaja ei saa mingil põhjusel kursusehinnet õppeinfosüsteemi kanda, teeb seda olemasoleva info põhjal kooli õppejuht.

Kooliastmehinne

13. Kooliastmehinne on gümnaasiumi lõpus igas aines ainekursuse kursusehinnetele tuginedes välja pandud viiepallisüsteemis koondhinne.
14. Kooliastmehinne väljendab õpitulemuste saavutatust õppeaines tervikuna. Kooliastmehinne ei ole kursuste hinnete keskmine, vaid näitab õpitulemuste saavutatust aine õpingute lõpus.
15. Kooliastmehinde kannab õppeinfosüsteemi õppeaine viimase kursuse õpetaja. Kui tekib olukord, et õpetaja ei saa hinnet õppeinfosüsteemi kanda, teeb otsuse hinne kohta ja kannab selle õppeinfosüsteemi kooli õppejuht.
16. Gümnaasiumi lõpetamiseks peavad kõik kooliastmehinded olema vähemalt rahuldavad ehk viiepallisüsteemis vähemalt hinne "3".

Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

17. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „läbi kukkunud”/“puudulik” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele ühekordne võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks¹.
18. Kool lubab järele saab vastata hindelisi ülesandeid, mille hinne mõjutab kursusehinne kujunemist.
19. Iga hinnet/puuduvat hinnet saab järele vastata ühe korra ehk nii tegemata hindelist ülesannet kui läbi kukunud hindelist ülesannet saab järele vastata üks kord.
20. Järelevastamist hinnatakse samaväärselt õigeaegselt sooritatud tööga. Puudumise tõttu järelevastamisel ei sõltu vastamise tingimused õpilase puudumise põhjustest.
21. Enne ebaõnnestunud hindelise töö järelevastamist töötab õpilane põhjalikult läbi töö ebaõnnestumise põhjused (tehtud vead) ja/või osaleb konsultatsioonitunnis.

¹ Gümnaasiumi riiklik õppekava [§ 17 lg 5](#).

22. Kehtima jääb viimase vastamise hinne. Õppeinfosüsteemi kantakse nii esimene kui ka teine hinne, aga e-tunnistusele prinditakse ainult viimane. Kursusehinde panemisel arvestab õpetaja ainult viimast hinnet.
23. Negatiivset hinnet, mille saamise põhjuseks on akadeemilise aususe vastu eksimine (spikerdamine, mahakirjutamine, plagiaat jne), saab järele vastata üksnes aineõpetaja loal.
24. Ebaõnnestunud hindelist tööd, mis mõjutab kursusehinde kujunemist, saab õpilane järele vastata ühe korra. Teist korda lubatakse järele vastata ainult kirjaliku motiveeritud avalduse alusel. Õpilane esitab õppeinfosüsteemi kaudu avalduse õppejuhile ülevaatamiseks, kes selle kinnitab või tagasi lükkab.
25. Ebaõnnestunud hindelist tööd saab järele vastata kuni kahe nädala jooksul või eraldi kokkuleppel aineõpetajaga alates hinnete teatavaks tegemisest õppeinfosüsteemis.
26. Kui õpilane puudub hindelise töö tegemise ajal, märgitakse õppeinfosüsteemi „mitteilmunud“ ehk MI.

Järelevastamise korraldus

27. Järelevastamiseks on ette nähtud tervele koolile ühine aeg tunniplaanis.
28. Järelevastamine toimub eelregistreerimisega. Õpilane registreerib ennast järelevastamisele õigeaegselt. Registreerimise tähtajad teatab kool õppeinfosüsteemi kaudu.
29. Kui õpilane ei saa mõjuval põhjusel registreeritud ajal järeltööl osaleda, siis teavitab ta sellest aineõpetajat enne järeltöö toimumist. Kui õpilane ei teavita sellest, et ta ei saa järelevastamisel osaleda, loetakse tema järelevastamise võimalus kasutatuks ja õppeinfosüsteemi märgitakse järeltöö hindeks vastavalt „MA“ või „F“.
30. Kui õpetaja soovib, võib ta järelevastamist vastu võtta ka muul talle sobival ajal, kui tegemist on näiteks suulise vastamisega. Õpetaja teavitab õpilasi hindamise ja järele vastamise erisustest tema aines kursuse alguses ja õppeinfosüsteemis õppeaine infos.
31. Välispartnerite juures toimuvate valikainete hindeliste tööde järelevastamise korralduse eest vastutab antud valikaine õpetaja.
32. Kui õpilasel on kujunenud vajadus järele vastata mitmeid hindega „läbi kukkunud“ hinnatud tulemusi (nt pikemaajalise haiguse või treeninglaagris viibimise tõttu), võib kool õppejuhi eestvedamisel koostada õpilasele individuaalse õppeplaani. Õppeplaani koostamisse kaasatakse õpilane ja õpetajad, vajadusel õpilasnõustaja. Alaealise õpilase puhul teavitatakse õpilase vanemat õppeplaani koostamisest, rakendamisest ja tulemustest.

Puuduliku kursusehinde järelevastamine

33. Järelarvestus ehk puuduliku kursusehinde järelevastamise tingimused on kirjas ainekavas ja arvestuse aeg leitakse aineõpetajaga kokkuleppel. I ja II perioodi puhul võib see olla mitte hiljem kui kolme nädala jooksul pärast perioodi lõppu ning III perioodi puhul mitte hiljem kui eelmise tööpäeva keskpäevaks enne juuni õppenõukogu koosoleku toimumist.
34. Kui õpilane ei ilmu kokkulepitud ajal kursusehinde järelevastamisele, siis arvestatakse see järelevastamise võimalus kasutatuks.
35. Valikkursuse puuduliku hinde korral on võimalik asendada ebaõnnestunud kursus uue valikkursusega ja mitteamvestatud kursus kustutatakse õpilase individuaalsest kursuste arvestusest.

Õppekava läbimise miinimumnõuded

36. Gümnaasiumi edukaks lõpetamiseks tuleb õpilasel läbida edukalt õppekava ja omandada nõutavad õpitulemused. Õppekava järkjärgulist läbimist kirjeldavad õpilasele iga kursuse lõpus välja pandud kursusehinned. Kursusehinned peavad reeglina olema positiivsed ehk igal kursusel on tarvis saavutada vähemalt 50% nõutavatest õpitulemustest (vähemalt hinne „E“ või „AR“). Alljärgnevalt on toodud minimaalsed nõuded, mis võimaldavad veel koolis õpinguid jätkata või kool lõpetada.
37. G1 klassi läbimise miinimumnõuded saavutatud õpitulemuste osas on järgmised:
- 1) Kursusehinnete hulgas tohib esimese õppeaasta lõpuks kokku olla kuni kolm saavutamata õpitulemustega kursust ehk kursust, mis on hinnatud „F“ või „MA“.
 - 2) Üheski aines ei tohi olla saavutamata õpitulemusega (hinnatud „F“ või „MA“) kursusi olla rohkem kui üks.
 - 3) Kui õppeaines on aastas ainult üks kursus, siis peab selle hinne olema kindlasti positiivne.
38. G2 klassi läbimise miinimumnõuded saavutatud õpitulemuste osas on järgmised:
- 1) Kursusehinnete hulgas tohib teisel õppeaastal kokku olla kuni kaks saavutamata õpitulemustega kursust ehk kursust, mis on hinnatud „F“ või „MA“.
 - 2) Üheski aines ei tohi olla saavutamata õpitulemusega (hinnatud „F“ või „MA“) kursusi olla rohkem kui üks.
 - 3) Kui õppeaines on aastas ainult üks kursus, siis peab selle hinne olema kindlasti positiivne.
39. G3 klassi läbimise miinimumnõuded saavutatud õpitulemuste osas on järgmised:
- 1) Kursusehinnete hulgas tohib kolmandal õppeaastal olla üks saavutamata õpitulemustega kursus ehk kursus, mis on hinnatud „F“ või „MA“.
 - 2) Kui õppeaines on aastas ainult üks kursus, siis peab selle hinne olema kindlasti positiivne.
40. Eelnevalt toodud miinimumnõuete mittesaavutamise korral arvatakse õpilane Tallinna Tõnismäe Riigigümnaasiumi õpilaste nimekirjast välja.
41. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
- 1) Kes on läbinud vähemalt 96 õppekavas ette nähtud põhi- ja valikkursust;
 - 2) Kelle kooliastmehinned on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - 3) Kes on sooritanud eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (või viimasega võrdsustatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami);
 - 4) Kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
 - 5) Kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö (sh õpilasfirma).

Hinnete vaidlustamise kord

42. Kui õpilane leiab põhjendatult, et õpetaja hinnang tema õpitulemuste saavutatusele ei ole kooskõlas tema tegelike teadmiste ja oskustega (hinne on liiga kõrge või liiga madal), arutab ta hinnet õpetajaga. Vahendajana võib läbirääkimistesse kaasata ka Kaasamõtletaja, õpilasnõustaja ja või kooli juhtkonna liikme. Arutellu kaasatakse vajadusel ka õpilase vanem või seaduslik esindaja. Kui eesmärki ei saavutata, arutatakse probleemi järgmisel tasandil – kooli juhtkonnaga, õppenõukogus või hoolekogus.
43. Hinde vaidlustamise aeg on kuni 10 koolipäeva jooksul alates hinde õppeinfosüsteemi kandmisest.
44. Vaidlustada saab ainult hinnet, mis mõjutab kursusehinde kujunemist, kursusehinnet ja kooliastmehinnet.